

[Madsen-Mygdal.]

først og fremmest sørger for, at Forretningslivet foregaar som hidtil, og dette er betinget af, at den normale Bankvirksomhed genoptages. Al usund Spekulation og uberegtiget Prisopskruning bør modvirkes, deri er jeg ganske enig med den højtærede Handelsminister, men den sunde og naturlige Virksomhed kan ikke standses. Der vilde opstaa store Ulykker, navnlig vilde der indenfor industrielle Virksomheder kunne afstedkommes pludselige Standsninger, der medførte akut Stigning i Arbejdsløsheden, hvis Kreditrestriktionerne opretholdtes, og den normale Handel og Omsætning vilde ligeledes komme ud for voldsomme Forstyrrelser med uberegnelige Virkninger. For Bankerne selv er en saadan Kreditpolitik overordentlig farlig, fordi den ganske naturligt medfører, at der opstaaer en almindelig Tendens hos de erhvervsdrivende til stadig at tage Penge ud og at undlade at sætte Penge ind, hvorved vort hele Kredit-system, hvor sundt og godt det end er, kan blive stillet overfor et almindeligt Sammenbrud.

Det glæder mig at kunne sige, at i det af Rigsdagen i Henhold til Loven om Guldindløselighedens Ophævelse nedsatte Udvalg har der været fuldstændig Enighed — ogsaa Enighed med den højtærede Handelsminister — om, at den Bankpolitik, der blev indledet i den kritiske Uge, ikke bør eller kan opretholdes. Det har jo vist sig, at ogsaa Bankerne selv er enige i denne Opfattelse, og saa kan det vel forventes, at den Meddelelse, der i Gaar blev udsendt fra Nationalbanken, virkelig betyder, at vi nu hurtigst muligt vender tilbage til normale og sunde Forhold paa dette Omraade.

Jeg kan ikke undlade at tilføje, at til normale Forhold hører ogsaa, at Fondsbørsen snarest aabnes, saaledes at der igen bliver Adgang til Køb og Salg af Obligationer og andre Værdipapirer. Der er maaske Folk, som vil sige: Kan vi ikke lige saa godt undvære Børsen, den er jo kun til Spekulation! Men dette er en Misforstaaelse. Børsen har en Funktion, som et Samfund ikke kan undvære ret længe, uden at der sker Skade; en vedvarende Lukning vil medføre Standsning paa mange Omraader, bl. a. vil mange Byggeføretagender ikke kunne fortsættes, hvis Salg af Obligationer vedvarende er forhindret. Jeg stiller ikke Krav om nogen øjeblikkelig Genaabning af Børsen, jeg indrømmer, at vi først bør have den normale Kreditgivning i Gang igen, for det vilde maaske være en endnu større Ulykke, om Fondsbørsen blev aabnet under

en Panikstemning; den bør aabnes under saa vidt muligt rolige og afklarede Forhold.

Hvad angaar den Fare for en uberegtiget, almindelig Prisstigning, som der i de sidste Dage har været talt og skrevet saa meget om, forekommer det mig, at der navnlig fra Industriraadet, men ogsaa fra forskellige Handelsorganisationer er fremsat Udtalelser, der fortjener Anerkendelse. Vi havde i Forvejen et afgjort Misforhold mellem Varenes Fremstillingspris og den Pris, hvortil de kom Forbrugerne i Hænde. Det tror jeg ikke kan benægtes. Navnlig naar man ser paa Engrospriserne ude i Verden, har Misforholdet været af en saadan Art, at man kan bruge de stærkeste Udtryk om de Priser, Forbrugerne har maattet betale.

Aarsagerne til dette Misforhold har dels været de urimeligt høje Omkostninger ved Distributeringen — heri skal ikke ligge en Bebrejdelse mod Detailhandlerstanden, for, at den tjener Penge og bliver rig, paa den øvrige Befolknings Bekostning, for det tror jeg slet ikke, den gør, det er selve Systemet, der er forkert; det er fuldkommen urimeligt, hvad der paa hver enkelt Vareenhed løber af Distribueringsomkostninger — og dels et stærkt udviklet Prisaftale-System, hvorunder Handel og Fordeling foregaar. Dette Misforhold bør ikke opretholdes, og Fjernelsen deraf vil betyde en overordentlig stor Fordel baade for den forbrugende Befolkning og for hele det producerende Erhvervsliv.

Vejen til at naa dette er utvivlsomt den størst mulige Frihed indenfor Handelen, det vil sige Afskaffelse af alle kunstige og varefordyrende Prisaftaler. Jeg havde i forrige Rigsdagssamling ved Behandlingen af Lovforslaget om Prisaftaler Lejlighed til nærmere at udtale mig herom og skal ikke komme ind paa Gentagelser i Dag, men blot tillade mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, om der foreligger Besvarelse af det af mit Parti stillede Spørgsmaal vedrørende Forbud mod Fastsættelse af Mindstepriser ved Videresalg af Varer. I bekræftende Fald vilde det være meget ønskeligt, om disse Besvarelser snarest kunde tilstilles Rigsdagen, saaledes at eventuelle Forslag vedrørende dette overordentlig vigtige Forhold kunde tages op til Overvejelse.

Angaaende det fremlagte Statsregnskab for det sidst afsluttede Finansaar og det Finanslovforslag, som i Dag foreligger til første Behandling, vil mit Partis Ordfører i finansielle Spørgsmaal, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, senere udtale sig. Jeg ønsker blot overfor det ærede Medlem Hr.